

TARTU HALDUSKOHUS
Tartu kohtumaja
KOHTUOTSUS
EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohtuasja number	3-08-1029
Otsuse kuupäev	28. oktoober 2008
Kohtunik	Roby Koik
Kohtuasi	Andres Nõgisto kaebus Tartu Vangla direktori 15.02.2008.a käskkirja nr 1-4/182 tühistamiseks.
Asja läbivaatamise kuupäev	8. oktoober 2008
Istungil osalenud isikud	Kaebuse esitaja Andres Nõgisto; Vastustaja Tartu Vangla esindaja Eva Panksepp
Resolutsioon	Jätta kaebus rahuldamata. Poolte menetluskulud jätta nende enda kanda.
Edasikaebamise kord	Kohtuotsuse peale võib esitada apellatsioonkaebuse Tartu Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul kohtuotsuse avalikult teatavakstegemisest arvates. Tartu Ringkonnakohtus võib lahendada apellatsioonkaebuse kirjalikus menetluses, kui apellatsioonkaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil.

Asjaolud ja menetluse käik

1. Tartu Vangla direktori 15.02.2008.a käskkirjaga nr 1-4/182 karistati kinnipeetav Andres Nõgistot noomitusega Vangistusseaduse (edaspidi VangS) § 67 punkti 1 ja Tartu Vangla kodukorra (edaspidi TVK) punktide 7.1.1., 7.1.2. ja 6.2.4 rikkumise eest. Käskkirja kohaselt seisnes Andres Nõgisto rikkumine selles, et ta 24.01.2008.a kell 08.05 eelvangistushoones kambris 3012 ei allunud vanglaametniku korraldusele seista loenduse ajal oma voodi kõrval.

2. A.Nõgisto esitas käskkirja peale vaide Justiitsministeeriumile.

24.04.2008.a vaideotsusega nr 11-7/4528 jäeti vaide rahuldamata. Vaideotsuse sai A. Nõgisto kätte 28.04.2008.a.

3. 26.05.2008.a saabus Tartu Halduskohtusse A. Nõgisto kaebus Tartu Vangla direktori 15.02.2008.a käskkirja nr 1-4/182 tühistamiseks.

Kaebuse põhjendused ja taotlused

4.Kaebaja leiab, et karistus on õigusvastane. Kaebuse kohaselt on kaebaja kandnud kaebuse esitamise ajaks juba 20-ne kuu pikkust eelvangistust Tartu Vanglas ning alati järginud kõiki seadusesätteid ja Tartu Vangla kodukorda. Kaebaja märgib, et talle ei ole määratud varasemalt distsiplinaarkaristusi.

Kaebaja selgitab, et on teinud igal hommikul hommikuvõimlemist, peale mida käib külma vee duši all. Sama toiming toimus ka 24.01.2008.a hommikul enne hommikust loendust ning peale värskendava vee all käimist ei soovinud kaebaja katta ülakeha. Seda ei kohustanud siis tegema mitte ükski kehtiv seadus, sest uus Tartu Vangla kodukord kinnitati 30.01.2008.a. 24.01.2008.a hommikuse loenduse ajal sisenes kambrisse vanglaametnik Jelena Grigorjeva, kellel ei olnud kaebaja katmata ülakeha vastu mingeid pretensioone, kuid vanglaametnik Nadežda Vahter käskis ülakeha katta. Kaebaja selgitas vanglaametnikule, et kuna ta on just tulnud külma duši alt, tal on värske olla ja ülakeha on märg, siis ta ei tee seda. Samas selgitas kaebaja ka, et seda ei kohusta tegema mitte ükski seaduse või Tartu Vangla kodukorra säte. Kaebaja leiab, et lähtuvalt Tartu Vangla kodukorra p 7.1.1. peab kinni peetav isik alluma vanglaametnike seaduslikele korraldustele, mitte aga ametnike ambitsioonikatele soovidele.

Hiljem selgus, et algatatud distsiplinaarmenetluse aluseks oli kahe vanglaametniku Toomas Ude ja Nadežda Vahteri ettekanded ning et loenduse ajal olid pidanud ametnikud kaebajat ootama kolm minutit, kuigi nad ei sisenenud loenduse ajal kordagi kambrisse. 06.02.2008.a vanglaametnik Heli Aimi poolt allkirjastamiseks toodud distsiplinaarmenetluse protokollist nähtus, et eiratud oli kõiki kaebaja ja tunnistaja Dmitri Šinakovi antud seletusi ning antud juhtumi kohta oli ettekande kirjutanud ka Jelena Grigorjeva.

Kaebaja märgib, et Tartu Vangla kodukorra p 6.2.3 tulenevalt antakse korraldus loenduseks 10 minutit enne selle algust, ent Tartu Vangla ei ole seda sätet kunagi täitnud. Kaebajal ei olnud mingit võimalust valmistuda loenduseks, ta lihtsalt ei teadnud, et loendus just nüüd on tulemas ning selle tõendamiseks on lisatud kaebusele Dmitri Šinakovi, Roman Šogani, Raido Tominga, Vasili Pivovaršuki seletused.

Tulenevalt eelnevast palub A. Nõgisto kohtul tunnistada õigusvastaseks ja tühistada Tartu Vangla direktori 15.02.2008.a käskkiri nr 1-4/182.

Vastustaja seisukohad

5. Vastustaja peab kaebust põhjendamatuks ning palub jätta see rahuldamata.

Vastustaja märgib, et Tartu Vangla direktori 15.02.2008.a käskkirjaga nr 1-4/182 karistati kaebajat, Andres Nõgistot noomitusega selle eest, et tema 24.01.2008.a kell 8.05 eelvangistushoone (edaspidi E-hoone) kambris nr 3012 ei allunud vanglaametniku seaduslikule korraldusele seista loenduse ajal oma voodi kõrval, millega rikkus vangistusseaduse § 67 p 1 ja Tartu Vangla kodukorra p-de 6.2.4; 7.1.1 ja 7.1.2 ja nõudeid. A. Nõgisto on käskkirjaga tutvunud 18.02.2008.a.

VangS § 67 lg 1 kohaselt on kinni peetav kohustatud täitma vangla sisekorraeeskirju ja alluma vanglaametniku seaduslikule korraldusele.

TVK 24.01.2008.a kehtinud redaktsiooni p 5.1 sätestas E-hoones kinni peetavate isikute päevakava, millest nähtub, et äratus oli kell 6.30, hommikuvõimlemiseks ja tualetiks on aeg

6.30-6.45-ni, seejärel on hommikusöök ning alates kella 8.00-st kella 9.00-ni hommikune loendus.

TVK p 6.2.4 kohustab kinni peetavat isikut loenduse ajal vanglaametnike kambrisse sisenemisel püsti tõusma ning seisma voodi kõrval.

TVK p 7.1.1 kohustab kinni peetavat isikut täitma vangla sisekorda reguleerivaid õigusakte ja alluma vanglaametnike seaduslikele korraldustele.

TVK p 7.1.2 keelab kinni peetaval segada vanglaametnikke nende teenistuskohustuste täitmisel.

Kaebaja on tutvunud vangla sisekorda reguleerivate õigusaktidega ja seega teadlik kinni peetavatele isikutele esitatavatest nõuetest. Ta rikkus eelnimetatud sätteid oma süülise käitumisega, mis on VangS § 64 nõuete kohaselt läbiviidud distsiplinaarmenetluse käigus tõendamist leidnud. Kaebaja on esitanud kohtule distsiplinaarmenetluse materjale valikuliselt, esitades vaid koopia vaidlustatud käskkirjast ja kambrikaaslase Dmitri Šinakovi seletuskirjast.

Kaebaja leiab, et talle kohaldatud karistus on õigusvastane ja tuleb tühistada põhjusel, et ta käitus 24.01.08 seaduskuulekalt ega rikkunud ühtki seadusesätet. Sarnaselt varem 20 kuu jooksul eelvangistus viibitud ajale seisis ta ka nimetatud hommikul loenduse ajal voodi kõrval, kuid kuna oli ilma särgita, tehti vanglaametnike poolt selle kohta märkus. Kontaktisik T. Ude nõudis temalt seletuskirja kirjutamist selle kohta, et ametnikud pidid teda 3 minutit ootama ajal, mil kaebaja duši all viibis. Kaebaja leiab, et tema karistamine on õigusvastane juba üksnes seetõttu, et vangla poolt ei olnud täidetud TVK p 6.2.3 nõuet, mille kohaselt antakse korraldus loenduseks 10 minutit enne selle algust, kuid seda nõuet ei ole vanglas kunagi täidetud. Seega ei olnud kaebajal mingit võimalust valmistuda loenduseks, kuna ta „lihtsalt ei teadnud, et loendus just nüüd on tulemas.“ Sisuliselt leiab kaebaja, et teda ei oleks tohtinud karistada korralduse täitmata jätmise eest, kuna tal ei olnudki võimalik korraldust täita. Vastustaja leiab, et kaebaja sellised selgitused on vastuolulised, ennastõigustavad ja otsitud eesmärgiga vastutusest vabaneda.

Tõele ei vasta, et vangla poolt ei ole kunagi TVK p 6.2.3 kohaselt antud 10 minutit enne loenduse algust vastavat korraldust. Vastav korraldus antakse peavalvekeskuse poolt igal hommikul ja öhtul enne loenduse algust helivõimendussüsteemi HKM 12 abil, mille valjuhääldid paiknevad iga sektsiooni koridoris ja selle kaudu edastatud teated on kindlasti kuuldavad kõikides elukambrites. Vastustaja leiab, et antud juhul ei oma tähtsust, kas vangla poolt täidetakse TVK p 6.2.3 nõudeid või ei. Oluline on see, kas kaebuse esitaja oli 24.01.2008.a, s.o kõnealuse distsipliinirikumise toimepanemise ajal teadlik korraldusest seista loenduse ajal voodi kõrval. Kaebaja kinnitab kaebuses ise, et 20 vahi all viibitud kuu jooksul ei ole tal olnud probleeme hommikuse loendusega ning väidab, et täitis ka sel korral TVK p 6.2.4 nõuet, seistes loenduse ajal oma voodi kõrval. Vaidlust ei ole selle üle, et kaebaja oli 24.01.08 teadlik vangla sisekorrast ja selle reeglitest, olles järelikult kursis ka TVK p-ga 5.1. Seega kaebaja teadis, et hommikune loendus algab kell 8.00 sõltumata sellest, kas loenduse algusest teavitati 10 minutit enne selle algust ja kas kaebaja isiklikult nimetatud korraldust kuulis. Arvestades, et äratus oli kell 6.30 ning kella 8.00-ks oli juba möödunud aeg nii hommikuvõimlemiseks ja -tualetiks (sh duši all käimiseks) kui hommikusöögiks, pidi kaebaja kindlasti teadma, et järgneb loendus. Asjaolu, kas kaebaja seisis voodi kõrval särgis või palja ülakehaga, ei oma mingit tähtsust, kuna selle kohta ei ole vanglaametnikud kirjutanud ettekannet ega selle eest kaebajat karistatud. Vanglaametnike seletustega on

tõendatud, et kaebaja viibis loenduse ajal duši all ning tualettruumist tulles vaidlustas korralduse seista voodi kõrval.

Samuti puudub põhjus seada kahtluse alla asjaolu, et ettekanded kirjutati kahe asemel kolme vanglaametniku poolt, kuna kaebaja kinnitab ise, et 24.01.08 hommikuse loenduse ajal olid sündmuskohal needsamad kolm vanglaametnikku: Toomas Ude, Nadežda Vahter ja Jelena Grigorjeva, kes hiljem ettekanded kirjutasid. Distsiplinaarmenetluse algatamiseks piisab ka ühe ametniku ettekandest, mistõttu puudus ametnikel igasugune vajadus fiktiivsete ettekannete kirjutamiseks või menetluse läbiviijal nende nõudmiseks. Kaebaja kinnitab ka ise, et käis sel hommikul duši all ning ei olnud loenduse alguseks veel ära kuivanud, mis sisuliselt kinnitab vanglaametnike versiooni sellest, et nad pidid ootama kaebaja duši alt naasmist ja sellega oli häiritud nende teenistusülesannete täitmine.

Distsiplinaarmenetluse materjalidest nähtub, et kaebajale on antud võimalus nii seletuse andmiseks kui ka omapoolsete tõendite esitamiseks. Kaebajal ei olnud märkusi distsiiplinaarmenetluse protokoll kohta ega taotlenud kaaskinnipeetavate Vassili Pivovarsuki, Raido Tominga ega Roman Šogani tunnistajatena ülekuulamist. Nende seletused esitas kaebaja vanglale alles koos vaidega ja seetõttu ei pidanud menetleja neid distsiiplinaarmenetluse läbiviimisel arvesse võtma ja seda ei ole võimalik teha tagantjärele. Nimetatud isikute seletuste näol ei ole tegu selliste tõenditega, mis tooks endaga kaasa menetluse uuendamise kohustuse.

Isegi juhul, kui kaebajale tulnuks hommikune loendus ebameeldiva üllatusena, ei ole võimalik nimetatud väidet enam arvesse võtta. Distsiplinaarmenetluse eeskirjade järgimine ei ole kohustuslik mitte ainult menetlejale, Haldusmenetluse seaduse § 38 lg-st 3 tuleneb menetlusosalise kohustus teha haldusorganile õigeaegselt teatavaks kõik talle teadaolevad menetluses tähtsust omavad asjaolud. Seega peab ka menetlusalune isik ilmutama aktiivsust ning tegema kõik endast oleneva, et menetluse lõpptulemus oleks õige ja õiglane. Kuna kaebaja ei ole kogu distsiiplinaarmenetluse vältel viidanud asjaolule, et ta ei teadnud loenduse läbiviimisest või tal ei olnud objektiivselt võimalik selles osaleda, on kõik hilisemad selgitused ja põhjendused tõendusliku tähenduseta.

VangS § 63 lg 3 kohaselt võetakse karistuse valikul arvesse vangistuse täideviimise eesmärki. Üheks eesmärgiks on kinni peetava isiku suunamine alluma õiguskorrale, sh tegema õigeid valikuid. Ka antud kohtukaebusest nähtub, et kaebaja ei ole võimeline olukordi õigesti hindama ega mõistnud, et teatud juhtudel tuleb allutada isiklikud soovid üldisele korrale. Kõnealusel juhul teadis kaebuse esitaja hästi, et vanglaametnikud peavad visuaalselt veenduma, et kõik kinnipeetavad on vanglas alles, elus ja terved ning loendus ei saa jätkuda enne, kui ametnikud veenduvad ka tema isikusamasuses. Vaatamata sellele eelistas kaebaja kergemeelselt hoopis duši alla minekut ning korraldusele allumise asemel otsis õigustusi. Arvestades kaebaja suhtumist oma distsiiplinaarsüüteo ja õiguskorda ning asjaolu, et kaebaja ei allunud sisekorrareeglitele, vanglaametnike sõnul on temaga ka varem loenduse ajal mõttevahetusi ette tulnud ning seekord vaidlustas talle antud korralduse, mis võib teatud olukorras seada ohtu vangla julgeoleku tervikuna, pidas vangla direktor vajalikuks kohaldada distsiiplinaarkaristust. Et rikkumine oli esmakordne, piirdus direktor kõige kergema karistusliigiga.

Tartu Vangla on seisukohal, et vaidlusaluse käskkirja tühistamiseks või õigusvastaseks tunnistamiseks puudub alus. Kõnealune haldusakt on antud pädeva haldusorgani poolt kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas ning vastab vorminõuetele. Kaebaja süü

distsipliinirikumise toimepanemises on tõendatud ja talle määratud karistus on proportsioonis üleastumise raskusega.

Kohtu põhjendused ja otsus

6. Halduskohtumenetluse seadustiku (edaspidi HKMS) § 3 lõike 1 kohaselt kuulub halduskohtu pädevusse avalik-õiguslike vaidluste lahendamine. Poolte vahel on vangistuse kandmise alane õiguslik vaidlus, vangistusõiguse puhul on tegemist aga avaliku õiguse valdkonda kuuluva õigusega, mille tõttu kuulub vaidluse lahendamine halduskohtu pädevusse. HKMS § 6 lõike 2 punkti 1 kohaselt võib kaebusega halduskohtus taotleda haldusakti või selle osa tühistamist, mille tõttu on kaebuse esitaja nõue formaalselt lubatav. HKMS § 9 lõige 3 sätestab, et kohtueelse menetluse läbimisel võib halduskohtusse kaebuse esitada 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil isikule tehti teatavaks otsus kohtueelses menetluses kaebuses sisalduva taotluse osalise või täieliku rahuldamata jätmise kohta. Vaideotsus on saanud Tartu Vanglasse A. Nõgistole kättetoimetamiseks 25.04.2008.a (tl 21). Kaebus on kohtus registreeritud 26.05.2008.a (tl 3), seega saab kaebuse lugeda esitatuks tähtaegsena.

7. HKMS §-de 7 lõike 1 ja 26 lõike 1 koosmõjust tuleneb, et halduskohtu pädevuses on ainult isiku subjektiivseid õigusi rikkuva õigusvastase haldusakti tühistamine.

Halduskohus, tutvunud kaebuse ja vastusega ning uurinud asjas kogutud kirjalikke tõendeid ja kuulanud ära tunnistajate ütlused, on tõendite kogumis ja vastastikuses seoses hindamisel seisukohal, et kaebus ei ole ilmselgelt põhjendatud ja ei saa kuuluda seetõttu rahuldamisele.

8. Kaebajat on karistatud 24.01.2008.a toime pandud distsipliinirikumise eest. TVK punkt 5.1, mis sätestab Tartu Vangla E-hoones kinni peetavate isikute päevakava ja mis kehtis 24.01.2008.a on kehtestatud Tartu Vangla direktori 12.07.2005.a käskkirjaga nr 1-3/85.

TVK punkt 5.1 sätestas E-hoones kinni peetavate isikute päevakava, millest nähtub, et äratus oli kell 6.30, hommikvõimlemiseks ja tualetiks on aeg 6.30-6.45-ni, seejärel on hommikusöök ning alates kella 8.00-st kella 9.00-ni viidi läbi hommikune loendus.

Kaebaja on nii kaebuses kui kohtuistungil kinnitanud, et ta oli kaebuse esitamise ajaks kandnud 20-ne kuu pikkust eelvangistust. Seega oli ta päevaks, mil toimus vaidlusalune distsipliinirikumine ca 600 päeva elanud selle päevakava järgi. Kohus möönab, et mingi osa sellest 20 kuust võis kaebaja viibida ka arestimajades eeluuritavana seoses uurimistoimingute tegemisega.

Distsipliinirikumine on toime pandud kell 08.05. Hommikune loendus algas päevakava kohaselt kell 08.00 Seega loeb kohus kaebaja enda seletusega tõendatuks, et ta oli teadlik sellest, et päevakava kohaselt peab ta kell 08.00 olema lõpetanud muud toimingud, mis võiksid segada või viivitada loenduse läbiviimist ja olema valmis seisma voodi kõrvale, et vangla ametnikud saaksid läbi viia loenduse.

Seega ei pea kohus asjakohaseks kaebaja väiteid sellest, kas loenduse algusest sel päeval valjuhääldi kaudu teatati või mitte. Kaebaja oli päevakava reeglite järgi elanud sedavõrd pikka aega, et kohus loeb vaieldamatult tema enda seletusega tõendatuks selle, et kaebaja oli teadlik loenduse algusest kell 08.00.

9.Vaidlus on ka selles, kas vanglaametniku korraldus seista loenduse ajal oma voodi kõrval on seaduslik või mitte.

Kohus on seisukohal, et taoline korraldus on seaduslik.

TVK punkti 6.2.4 kohaselt on loenduse ajal E-hoones kinni peetav isik kohustatud loenduse ajal vanglaametnike kambrisse sisenemisel püsti tõusma ning seisma voodi kõrval.

TVK p 7.1.1 kohustab kinni peetavat isikut täitma vangla sisekorda reguleerivaid õigusakte ja alluma vanglaametnike seaduslikele korraldustele.

TVK p 7.1.2 keelab kinnipeetaval segada vanglaametnikke nende teenistuskohustuste täitmisel.

10.Nimetatud asjaolu tõendamiseks on kaebaja kohtule esitanud tunnistajatena Dmitri Šinakovi, Roman Šogani, Raido Tominga, Vassili Pivovartšuki, Toomas Ude, Nadežda Vahteri ja Jelena Grigorjeva-Pazilina.

11.Kohus ei rahuldanud kaebaja taotlust tunnistajana Roman Šogani, Raido Tominga, Vassili Pivovartšuki ülekuulamiseks, kuna need isikud ei viibinud kaebajaga 24.01.2008.a ühes kambris ja kaebaja oli kaebusele lisanud nende isikute kirjalikud seletused (tl 12-14), mis kajastavad loenduse algusest teatamist valjuhääldi kaudu. Kohus ei pidanud nende isikute ülekuulamist vajalikuks, sest loenduse algusest valjuhääldi kaudu teatamise asjaolud ei ole käesoleva kaebuse õige lahendamise seisukohalt olulised.

12.Tunnistaja Dmitri Šinakovi ütlustest (tl 59) nähtub, et ta oli viibinud kambris 3012 ühe kuu ja et hommikune loendus toimub kella 7.30 kuni 8.30ni ning ta ei ole kuulnud hommikuse loenduse algusest teatamisest. Kaebaja tegi hommikuvõimlemist ja läks dušši alla, sealt välja tulles palja ülakehaga, umbes 10 minuti pärast tuli korrapidaja Grigorjeva, vaatas kambri üle ja kuna tal pretensioone ei olnud lahkus, teine korrapidaja seisis koridoris ja andis oma valvet üle ning käskis kaebajal särgi selga panna, selle peal kaebaja ütles, et tema keha on veel niiske ja et mitte ükski reegel ei käsi tal seda teha. Pärast seda N.Vahter hõikas kellelegi koridoris, et kaebaja on ilma särgita, siis tuli vastus, et teeme ettekande, siis pandi uks kinni ja oli kõik. Keegi sellele rohkem tähelepanu ei pööranud. Tunnistaja arvab, et seda ütles, et teeme ettekande oli Toomas Ude, kuna tundis ta ära hääle järgi, kuna näeb teda iga päev.

Tunnistaja Jelena Grigorjeva-Pazilina ütlustest (tl 65) nähtub, et 24.01.2008.a 9-10 sektsiooni kinni peetavatega tegeledes sisenes ta kaebaja kambrisse, kaebaja oli dušši all. Tunnistaja andis korralduse sealt väljuda, kaebaja tuli välja ja rätik oli ümber. Tunnistaja ütles, et kaebaja peab olema korralikult riides ja seisma loenduse ajal voodi kõrval. Kambrisse sisenes veel kontaktisik T.Ude ja andis ka korralduse seista voodi kõrval. Kõigepealt oli korraldus tulla välja dušši ruumist ja seista voodi kõrval, alles siis oli korraldus korralikult riidesse panna. See on loogiline, et sisenedes kambrisse, räägitakse rahulikult ja kui kinni peetav arvab, et see ei ole korraldus, siis see on tema probleem. Ka N.Vahter andis korralduse duši alt välja tulla ja seista voodi kõrvale.

Tunnistaja Nadežda Vahteri ütlustest (tl 63) nähtub, et korrapidajad tulevad tööle kella 07.30ks, kõikide korrapidajate vaheline loendus on kell 07.45, kus jagatakse tööpostid ja muu info, kell 08.00 algab kinni peetavate loendus, millest võtavad osa nii vahetust üle andev korrapidaja, kui vahetust vastu võttev korrapidaja. Tunnistaja töökoht on tsoonis, kus asub

kaebaja kamber ja iga päev olid arusaamatused. Tunnistaja andis sel päeval J.Grigorjevale-Pazilinale üle seksiooni, kaebaja ei olnud voodi kõrval loenduse ajal. Korrapidajate küsimuse peale, kus kaebaja on, öeldi, et dušši all. Korrapidajad käskisid kaebajal välja tulla. Duši all viibimisega takistas kaebaja loenduse läbiviimist, siis kuulis seda T.Ude, ka tema andis korraldusi. Kui kaebaja tuli dušši ruumist välja, hakkas ta kätega vehkima, see võttis aega. Korralduse voodi kõrval seismiseks andsid kaebajale kõik kolm ametnikku. Kaebaja ei allunud viiele korraldusele seista voodi kõrvale.

Tunnistaja Toomas Ude ütlustest (tl 61) nähtub, et 24.01.2008.a viibis ta põhiseksioonis ja vestles kinni peetavaga ja kuulis, et seal lähedal käis pikemat aega vaidlus kahe valvuri ja kinni peetava vahel. Tunnistaja läks vaatama ja nägi kaebajat, kes oli just tulnud dušši alt. Tunnistaja andis kaebajale korralduse minna seisma voodi kõrvale. Kaebaja hakkas kätega vehkima ja ei täitnud korraldust. Sellel ajal kui loendus juba käis, viibis kaebaja veel dušši all. Korraldus, mille tunnistaja andis oli kaheosaline, seista voodi kõrval ja katta ülakeha, ülakeha katmine ei puutunud otseselt distsipliini rikkumise asjasse. Tartu Vangla kambri sisustus on selline, et kui väljuda dušširuumist, siis tuleb liikuda, et jõuda voodi kõrvale. Kaebaja voodi jääb paremat kätt. Kaebaja tuli selle asemel, et minna voodi juurde tunnistaja suunas kätega vehkides. Ta tuli kaugemale sellest kohast, kus ta seisma peab. Eelnevatel päevadel oli ka dušši alt väljumisega probleeme, kaebaja ei seisnud loenduse ajal voodi kõrval. Tunnistaja tundis ennast ohustatuna, kui kinni peetav ei allunud korraldusele vaid vehkis kätega ja ei läinud seisma voodi kõrvale.

Kohus loeb tunnistajate Jelena Grigorjeva-Pazilina, Nadežda Vahteri ja Toomas Ude ütlustega tõendatuks, et kaebaja takistas vanglaametnikel loenduse läbiviimist optimaalse ajaga, sellega, et viibis ajal, mil loendus oli juba alanud duši all. Saanud korralduse duši ruumist väljumiseks jätkas kaebaja vanglaametnike töö takistamist ja ei allunud viiele korraldusele seista loenduse läbi viimiseks voodi kõrvale. Kohus suhtub kriitiliselt tunnistaja Dmitri Šinakovi ütlustesse, kuna nendest nähtub tahe õigustada kaebajat. Tunnistaja ütluste kohaselt algavat loendus kell 07.30, mil aga alles algab korrapidajate tööpäev ja mil korrapidajatel ei ole faktiliselt võimalik loendust läbi viia, kuna korrapidajaid instrueeritakse kella 08.00ni. Samas ei nimeta tunnistaja seda kellaaega, mil kaebaja duši alla läks. Päevakava kohaselt on hommikusöök kella 07.00- 08.00ni, kohus ei loe tõenäoliseks, et kaebaja hakkas alles pärast hommikusööki võimlema. Neil asjaoludel loeb kohus usaldusväärsemaks vanglaametnikest tunnistajate ütlused võrreldes Šinakovi ütlustega, kuna vanglaametnike ütlustes ei ole olulistes küsimustes vastuolusid.

Kohus ei näe tavapärase kõlbluse ja käitumisnormide seisukohalt mingit põhjendust, miks meesterahvas peaks olema poolpaljas ja kaetud ainult käterätiga, sel ajal kui naisterahvastest riigiametnikud peavad täitma oma teenistuskohustusi selles ruumis. Alates loenduse algusest ei ole kamber enam selliseks ruumiks, mis peaks tagama kinni peetavale privaatsuse sellises mahus. Kinni peetav peab kinni pidama vangla kodukorras sätestatud päevakava ajagraafikust ja tegema hügieenitoimingud selleks ettenähtud aja jooksul.

Kohtu poolt tuvastatud asjaolud on tõendatud ka asjas kogutud teiste kirjalike tõenditega. Vastustaja ei ole rikkunud menetlusnõudeid. Kaebaja poolt välja toodud väidetavad menetlusnõuete rikkumised ei oleks saanud viia kaebaja õigusi rikkuva distsiplinaarkaristuse määramiseni.

Neil asjaoludel puudub alus vaidlusaluse käskkirja tühistamiseks.

13. Kaebaja menetluskulu riigilõivu näol jääb tema enda kanda seoses kaebuse rahuldamata jätmisega.

Roby Koik
Kohtunik